Országos Kórházi Főigazgatóság

„Korlátozott terjesztésű!”

Érvényességi idő:
az írásbeli vizsga befejezésének
időpontjáig
A minősítő neve: Dr. Páva Hanna
A minősítő beosztása: igazgató

JAVÍTÁSI – ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

Központi írásbeli vizsgatevékenység

54 720 02 Fogászati asszisztens

2022. szeptember 7.

A vizsgafeladat időtartama: 120 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 30%

OKFŐ

T Á J É K O Z T A T Ó
az értékelő tanár részére

- A vizsgázó csak a kiosztott feladatlapon, illetve a vizsgaszervező által biztosított, a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott pótlapon dolgozhat.

- Tévedés esetén csak az egyértelmű javítás - a helytelen válasz áthúzása, a vizsgázó aláírásával és a dátummal ellátva - fogadható el.

- Az írásbeli vizsgatevékenység értékelése a központi javítási-értékelési útmutató alapján történik.

- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot a javítást végző tanár!

- A csillaggal (*) jelölt kérdéseknél a javítási-értékelési útmutatótól eltérő, de tartalmában azonos/szakmailag megfelelő egyéb helyes megoldás is elfogadható a ponthatáron belül.

- A feladatlap szerkesztésénél Dr. Fábián Pál – Dr. Magasi Péter Orvosi Helyesírási Szótár (Akadémia Kiadó, Országos Orvostudományi Információs Intézet és Könyvtár Budapest, 1992.) útmutatásait vettük figyelembe.

- Maximálisan adható pontszám: 100 pont

- Ponthatárok:

80 - 100 (%)	- jeles
60 - 79 (%)	- jó
50 - 59 (%)	- közepes
40 - 49 (%)	- elégséges
39 - 0 (%)	- elégtelen

Maximálisan adható pontszám:

1.* **3 pont**

Ismertesse a nyál szerepét! Írjon hármat!

- *a falat átnedvesítésével lehetővé teszi annak lenyelését*
- *enzimjeivel a szénhidrát bontását végzi*
- *baktericid hatása révén megakadályozza, hogy a baktériumok elterjedjenek a szájüregben*
- *számos anyag (pl. jód, higany, bizmut) a nyál útján is kiválasztódik*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

2. **5 pont**

Írja be a táblázatba a hiányzó latin, illetve magyar szakkifejezéseket!

Szakkifejezések	
magyarul	**latinul**
fogzás	*dentitio*
sorvadás	atrophia
nyelv alatti nyálmirigy	glandula sublingualis
szájnyálkahártya-gyulladás	*stomatitis*
szemfog	dens caninus

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

3. **3 pont**

Nevezze meg a gyermekfogászatban és a fogszabályozásban megkülönböztetett korcsoportokat!

- *tejfogazat időszaka: 2-6 éves korig*
- *vegyes fogazat időszaka: egyszerre vannak jelen tej- és maradó fogak 6-12 éves korig*
- *maradó fogazat időszaka: 12-18 éves korig*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

4. **4 pont**

Húzza alá a keringés szervrendszerére vonatkozó helyes megállapításokat!

- az összvérmennyiség egy része a vérraktárakban (lép, máj, tüdő stb.) tárolódik
- a vörösvértestek latin megnevezése leukocyta
- a vöröscsontvelőben képződnek a vörösvértestek, továbbá a fehérvérsejtek egy része is
- az érett vörösvértestek élettartama hosszú, kb. 1200 nap
- a lymphocyták a nyirokszervekben képződnek
- a vérlemezkék latin neve monocyta
- a vérsejtsüllyedés normál értéke 100 mm/óra fölötti
- a vér részt vesz a szervezet hőszabályozásában

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Több válasz aláhúzása esetén pontszám nem adható!)

5.* **4 pont**

Sorolja fel a digitális radiográfia előnyeit! Írjon négyet!

- *nem szükséges kemikáliák használata*
- *nincs szükség nagy mennyiségű folyó vízre*
- *a képek elektronikusan bárhová továbbíthatók*
- *archiváláskor a kép minősége változatlan marad*
- *kisebb a röntgensugárzás, így csökken a sugárterhelés*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

6.* **2 pont**

Ismertesse a mai funkcionális szemlélet alapján a caries fogalmát!

A caries keletkezése különböző demineralizáció és remineralizációs folyamatok eredője, mely kezdetben (incipiens caries) reverzibilis is lehet.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

7. **6 pont**

Párosítsa az alábbi műszereket, eszközöket felhasználási területükkel!
Írja a sorszámok mellé a helyes válasz betűjelét!

1. disztálvágó	A. parodontológia
2. anatómiai csipesz	B. konzerváló fogászat
3. WHO szonda	C. gyermekfogászat
4. Heidemann-féle lapoc	D. fogpótlástan
5. kramponfogó	E. fogszabályozás
6. keskeny matricaszalag	F. szájsebészet

1.–*…E….,* 2.–*…F….,* 3.–*…A….,* 4.–*…B….,* 5.–*…D….,* 6.–*…C…*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

8.* **6 pont**

Sorolja fel az állcsontok és a fogak öröklött eltéréseit! Írjon hatot!

- *ajak-, és szájpadhasadék*
- *fogívek alaki, méretbeli eltérései*
- *fogak méretének eltérései*
- *öröklődő csírahiány*
- *számfeletti fogak*
- *rendellenes csírahelyzet*
- *progenia*
- *prognathia*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

9. **4 pont**

Nevezze meg az emberi szervezetben előforduló négy alapszövetet!

- *hámszövet*
- *kötő- és támasztószövet*
- *izomszövet*
- *idegszövet*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

10. **4 pont**

Húzza alá az eszméletzavarokkal/ájulással kapcsolatos helyes megállapításokat!

- az eszméletzavar kialakulásának gyorsasága és mélysége az adott kórfolyamattól függ
- az ájulás tünetei közé tartozik a kipirult, meleg tapintatú bőr
- eszméletlen beteg esetén legfontosabb teendő a szabad légút biztosítása
- az eszméletzavar olyan tünet, amely a perifériás idegrendszer működésében bekövetkezett változások következménye
- az ájult beteget Trendelenburg-helyzetbe hozzuk
- a Trendelenburg-helyzetet a fej és a felsőtest megemelésével biztosíthatjuk
- az ájulás hátterében minden esetben csak valamilyen banális indok áll
- az ájulás többnyire spontán rendeződő folyamat

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Több válasz aláhúzása esetén pontszám nem adható!)

11. **6 pont**

Csoportosítsa a nosocomialis fertőzések kialakulását elősegítő tényezőket a megadott szempontok szerint! Írja a sorszámokat a megfelelő helyre!

1. hosszan tartó kórházi tartózkodás
2. elhúzódó műtét, kezelés
3. immunszuprimált állapot
4. időskor
5. súlyos betegségek
6. invazív beavatkozások

extrinsic faktor: *...1., 2., 6....*

intrinsic faktor: *...3., 4., 5....*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

12.* **5 pont**

Nevezze meg a szájzár kialakulásának lehetséges okait! Írjon ötöt!

- *az állkapocsízület, vagy a környező lágyrészének sérülése*
- *kiterjedt műtétek következménye*
- *neurogén eredet*
- *tetanusz*
- *szájban lévő gyulladás*
- *ankylosis (állkapocsízület ízületi felszínének csontosodása)*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

13. **6 pont**

Csoportosítsa a felsorolt vitaminokat a megadottak szerint! Írja a sorszámokat a megfelelő helyre!

1. K-vitamin
2. C-vitamin
3. E-vitamin
4. D-vitamin
5. B-vitamin
6. A-vitamin

zsírban oldódó vitaminok: *…1., 3., 4., 6….*

vízben oldódó vitaminok: *…2., 5….*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

14. **5 pont**

Nevezze meg latinul az alábbi szerveket!

szájüreg: *…cavum oris…*

máj: *…hepar…*

nyelőcső: *…oesophagus…*

hasnyálmirigy: *…pancreas…*

agy: *…cerebrum…*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

15.* **5 pont**

Soroljon fel a szájüregben előforduló jóindulatú lágyrész daganatok közül ötöt!

- *haemangioma*
- *papilloma*
- *fibroma*
- *epulis*
- *lipoma*
- *granuloma*
- *mucokele*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

16. **5 pont**

Párosítsa az egyes fogakat érintő eltéréseket a hozzájuk tartozó jelentésükkel! Írja a betűjelek mellé a helyes válasz sorszámát!

A. ectopia
B. keresztharapás
C. impactio
D. traumás occlusio
E. retencio

1. a fog a tengelyállás, vagy egy már előtört fog miatt akadályba ütközik, és ezért nem tud előtörni
2. a fog a fogíven kívül, vagy belül helyezkedik el
3. a teljesen kifejlődött fog nem képes előtörni és a csontban marad
4. egy fog (többnyire a felső metszőfog) záró harapásban az antagonista alsók mögé harap
5. a fog/ak korai, vagy kóros irányú érintkezése az antagonistával, ezáltal kóros megterhelés és a parodontium károsodása jöhet létre

A.–*…2….,* B.–*…4….,* C.–*…1….,* D.–*…5….,* E.–*…3….*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

17. **4 pont**

Nevezze meg a fluoridprevenció endogén formáit!

- *az ivóvíz fluorral való dúsítása*
- *a só fluor dúsítása*
- *a tej fluor dúsítása*
- *fluorid tabletták adása*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

18.* **6 pont**

Írja le a zománc latin megnevezését! Ismertesse azok jellemző tulajdonságait!

Latin megnevezés: *enamelum, substantia adamantina*

Jellemzői: Írjon ötöt!

- *speciális kristályszerkezete folytán a szervezet legkeményebb szövete*
- *a fog koronai részét változó vastagságban borítja*
- *legvastagabb a fogak csücskeinél, a fognyak felé fokozatosan vékonyodik*
- *a zománc hatszögletű, hasáb alakú zománcprizmákból áll, amelyek hidroxilapatit kristályból épülnek fel*
- *az ép homogén zománcréteg áttetsző, sárga színű*
- *96%-ban szervetlen anyagból áll, a maradék 4% szerves anyag és víz*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

19. **4 pont**

Sorolja fel a fogszuvasodás kialakulásának elsődleges feltételeit!

- *szervezet, fogak*
- *mikroorganizmusok*
- *szubsztrátum, táplálék*
- *időfaktor*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

20.* **3 pont**

Írja le az egészségfejlesztés fogalmát!

Az egészségfejlesztés olyan szervezési, politikai és gazdasági intézkedések összessége, amelyek elősegítik a magatartásbeli és környezeti átalakulást az egészség megőrzése és javítása érdekében.

21. **5 pont**

Nevezze meg a megadottak alapján a lenyomatvételi módszereket! Egészítse ki a táblázatot!

Fogalmak, eszközök, anyagok	Lenyomatvételi módszerek
alsó, felső teljes fogas gyári kanállal algináttal vett lenyomat	*tanulmányi lenyomat*
ellentéte állcsontról, gyári kanállal algináttal vett lenyomat	*antagonista lenyomat*
fogatlan állcsontról, gyári kanállal, algináttal vett lenyomat	*anatómiai lenyomat*
fogatlan állcsontról egyéni kanállal funkciós lenyomat anyaggal vett lenyomat	*funkciós lenyomat*
csonk előkészítés után, gyári kanállal, szilikonnal vett lenyomat	*precíziós, szituációs lenyomat*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

22. **5 pont**

Rendezze sorrendbe a caries térbeli terjedésének kórfolyamatát! Írja le a betűjeleket a megfelelő sorrendben!

A. caries penetrans

B. caries media

C. caries superficialis

D. caries profunda

E. caries incipiens

Helyes sorrend: *....E., C., B., D., A....*

(Csak a helyes sorrend esetén adható pont!)